

HRVATSKA RIEČ

Predplatna cijena: na godinu K 12. — Za 6 mjeseci K 6. — Za Šibenik na godinu donošanjem u kuću K 12. — Za inozemstvo na godinu K 12 suviše poštarski trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

Izlazi sriedom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglasi tiskaju se po 16 para peti redak ili po pogodbi, te se primaju samo oni, koji se unapred plate. — Priobćena pisma i zahvale tiskaju se po 20 para po peti redak. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Rukopisi ne vraćaju

Sramotni i nasilni izbor Ivčevića.

Sablaznjivi izbori u Drnišu.

Na dan izbora Drniš je bio u obsadnom stanju. Ne možemo shvatiti razloge, s kojih se toliki oružani aparat u Drnišu i Promini skreao. Jedno samo konstatujemo: vojska i mnogobrojno oružništvo koncentrirano je bilo samo u Drnišu i Promini, gdje su pravaši u ogromnoj većini dočim u Trogiru, Lečevići i Kaštelim bilo samo nešto oružnika. Zašto, pitamo, vojska i toliki aparat samo u pravaškim mjestima? Neka čitatelj sam sebi odgovori.

Drniš je bio u svom središtu prazan. Glavnu ulicu s jednog kraja na drugi pozatvarali oružnici i vojnici. Samo po zabitnim pobočnim ulicama bio je dozvoljen prolaz. Oružnici su postupali upravo brutalno. Pravaški izbornici ganjani su bili bajunetama i kucandima, četa splitskih derana mogla je našmetano kroz rayon prolaziti, dočim je članovima pravaškog odbora bio dozvoljen pristup tek na velike intervencije i prosjeđe. Pravašim se bez ikakvog razloga prišlo zatvorom. Deranim splitskim slobodno bilo izazivati i vrijeđati svećenike, a komesar Grisogono vodio je izvide s osobitim uživanjem proti pravašim. Naučeni protivnici stajali u borbu našim te čim pravaši s kojim svojim izbornikom govorili, stala bi ih graja, da se agitira, da se kupuje i zazivali oružnike da posreduju. No svaki put bili su u laži uhvaćeni i osramoćeni pred narodom, koji se zgražao nad takvim kukavnim postupkom.

Graja je trajala oko dan. Utvaraši držali uza se uvijek spremnu kritičku gardu, a zna se i zašto. Naši izbornici odavaze se ovog puta u većem broju. Pravaške povorke iz Petrova polja, iz Zagore, iz Miljevača itd. divota je bilo pogledati. Protivnici dovedoše manje naroda no zadnji put, zato je i opravdano svačije čuđenje, kako je Ivčević mogao toliko glasova u Drnišu iznieti. No što je pomno pratio izbor, tko je svaku motrio i znao da je obćina razpologala sa blizu hiljadu nerazapćanih legitimacija, s kojim su glasovali koji mu drago, tomu će biti jasna ta razlika. Drniška obćina je učinila upravo čudesa bezakonja pod zaštitom zem. odbora te utvaraškog štaba: Biankina, Smodlake, Čingrije, Kulišića i Andrijaševića. Ove perjanice su dičili svojim naputke, kako da izvadaju izborne prevare. Na poreznom uredu, gdje se glasovnice i legitimacije dičile, prve se odmah popunjale sa imenom Ivčevića. Još je bezbroj tih lopovluka bilo, no pravašim je kontrola bila onemogućena, jer su odasvud bili ganjani.

Ovakovim načinom, ovakovim odurnim bezakonjem i tiranijom vodio se u Drnišu izbor. Tomu se mora zahvaliti, ako je Ivčević od 900 glasova dobio 1600.

Oko 10 sati glasovanje u Drnišu završilo. Rezultat u Drnišu je ovaj: U I. biralištu dr. Krstelj 950, a Ivčević 584, u II. dr. Krstelj 1094 a Ivčević 646, u III. dr. Krstelj 813, a Ivčević 431.

Sutradan splićani te utvaraški vodje sa samih desetak Drnišana odoše na Kosovo pod srbskom i hrvatskom trobojnom. I Biankini je nosio srbsku troboju. Na Kosovu je Biankini u crkvu unesen na ramenim. Tu je držao govor, u kojem je rekao: „Srbi braćo! Nazad petsto godina na Kosovu propade srbsko carstvo i srbska slava, ali ih im jučer osvetismo!“

U Trogiru i u Kaštelima.

Što o Trogiru i Kaštelim rekomo zadnji put, sada možemo ponoviti ali u pogošanom izdanju. Obadva načelnika, i Madirazza i Šimeta, sve svoje sile složiše da što više bezakonja učine. Na dan izbora Trogirani kao crni gavrani oblietahu naše izbornike, prieteći dugom, obćinom, lugarim, glavaram itd. Naši sviestni

izbornici junački se držali. Šibenčani su bili na osobit način izvrgnuti napastima. Tražilo se uprav, da dodje do sukoba. Za prvog izbora je Madirazza pred svjedocim jednom tešku, za kojeg je mislio, da će glasovati za dra. Krstelja, opsovao Boga i zaprijetlo mu se, da mu ne će dati dozvole za krčmu. Ovog puta je tu svoju „djelatnost“ još većim žarom razvijao. Za prvog izbora je Trogir dao sve što je glasova dati mogao, a ovog puta je Ivčević dobio toliko stotina više, samo tako, što su za njega glasovali mrtvi i Amerikanci. Dokazom budu, da ih je devet bilo uapšeno, jer zatečeni da po drugi put glasuju. Dr. Rubignoni zatečen je na djelu, gdje je nagovarao jednog seljaka, koji je već glasovao, da ponovno s tudjom legitimacijom glasuje. To je seljak pred oružnicim i dru. Rubignonu u brk rekao. Seljak je bio uapšen, a dr. Rubignoni ne. Ovako je trajalo cijeli dan te se nije čuditi, ako je rezultat bio ovaj: u I. biralištu za dra. Krstelja 434, a za Ivčevića 1141, a u II. za dra. Krstelja 331, a za Ivčevića 1026. U Kaštelim je za dra. Krstelja palo 214, a za Ivčevića 405.

Izbori u Promini.

Ova obćina sa biralištem u Oklaju brojala 1208 birača. U užim izborima glasovalo 1117 ili 92%, za pravaškog kandidata dr. Krstelja 778, što bi odgovaralo 62%, za naprednjačko-utvaraškog dr. Ivčevića 339 ili 30%, 8% nije pristupilo, a od ovih 4%¹⁰ odsutni. Pram prvom glasovanju, pravaški kandidat dobio većine 17, a utvaraški 11 birača.

Iz prenavedenog postotka položenih glasova proiziđe, da dr. Krstelj nadmašio dr. Ivčevića u Promini za 439. A ovaj broj bio bi i podvostručen, da nije bilo prijetnja, zastrašivanja i nasilja sa strane vladinih organa. Za skoro 15 dana zasebice po Oklaju i Promini šiljbotalo 30 oružnika i 2 satnije domobranaca. Pravo obsadno stanje. Niti jedan vidjeniji pravaš da se mogao maknuti a da oružnika obhodnja ne bi za njim u potragu. Pravaše se i guralo i turalo, pa i gnjavilo. Redarstveni povjerenik Mraz sa poglavarstva u Šibeniku pri dieljenju duplikata i nepridignutih legitimacija uprav nastojao unštiti pravaške birače. Pravaškim biračima nekla se identičnost osobe jer da su u Americi i tražilo se pašoše. Prigovori, da to spada na izbornu komisiju — nisu vrijedili. Očtovanje utvaraša načelnika: da birača svog obćinara ne pozna, bilo dostatno da dotičniku bude uzkrčeno uručenje izborne legitimacije odnosno duplikata. Ovom bezakonju nije se opet ni čuditi, jer dosta je truleža u — Danskoj. Ali je zamjeriti pučkim učiteljima Promine, da kao tobožnji naprednjaci, ovako bezakonje i zagovarali i podupirali rieču i djelom. Pri dolasku našeg pravaškog zastupnika dičnog Prodana i njegovim posredovanjem ovo bezakonje jenjalo.

Na sami dan izbora utvaraške i naprednjačke perjanice razvile pravi terar. Uхватili se i skrajnih sredstava: udarili u paranje i prominjivanje glasovnica, u podkupljivanje birača. Na činu uhvatilo se načelnikova zeta umirovljenog oružnika utvaraša Nikolu Bilica. Bio je uapšen i preslušao. Znademo da u zemlji iznimaka i bezpravljia ovakova nedjela prolaze obćino — nekažnjivim. Dok gostione pravaških pristasa bivalo bogoviti dan izborna zatvorena, krčma utvaraša načelnika, pri samom biralištu, bila otvorena, a tek oko 3 sata poslie podne — kad crnac izvršio svoju — sjetio se redarstveni povjerenik Mraz da ju izprazni i zatvori.

Ovo je prvi izborni okršaj što ga obćina Prominska od svog ustanovljenja doživjela, a ne će biti ni zadnji. Treba da iztriebi utvaraško-naprednjačku gubu iz svoje torine. I hoće! Pravaška Promina ponovno mora cjelovita biti pravaškom, a tad „barjaktar Jure“, utvaraški

zastupnik Bjankini ne će se usuditi ni u Drniš zaviriti a kamo li u svoju negda odanu mu, kao bivšem pravašu, Prominu ko što nije ni sada. Hoš grivo, pravaško je mlivo!

Da nije bilo sile i pustog novca, ne bi Ivčević bio u Promini ni 50 glasova skupio.

Sramote i terar u Lečevići.

U obćini lečevičkoj tako su se nasilja izvadjala, prevare u narod sijale, i svoje političke protivnike ocrojavalo, da bi se sam djav u paklu čudio. Sav aparat obćinski i seoski bio je dan i noć u pijanke po selim, a gdje im bilo tvrdo, tu se novcem sipalo, prietnjom grozilo. Obćina je bila leglo uhoda splitske, kaštelanske, trogirske i više gospode, a škola provijanda izborna, gdje se lokalno i žderalo, psovalo i grdilo sve što je na nebu i zemlji sveta. Nad tim nemoralnim razsulom učitelj je razvio svoja krila.

Matas načelnik obija po Vinovu, a grdi po Kljadnicam kod Tilovića kuća, gdje mu je Šilović Tončilo skrosio zube, što čemo kasnije sa podpisim iznieti, dok sada čemo iznieti ove dvie izjave, iz kojih će nam sinuti pred očima krvava slika iz obćine Lečevičke.

Iz ovih dvaju niže navedenih dogodjaja jasno se vidi kakove li su se strahote tamo počinjale. Lečevica se još jednom proslavila. Onamošnji izbor može služiti kao primjer one skrajnosti, do koje nasilje i terar može da dopre.

Treba uzeti samo tu činjenicu pred oči, da na Lečevići od svih upisanih u listinam samo tridesetsedam nije glasovalo. Ovakav razmjir sam je dovoljan, da dokaže kako li se tamo glasovalo. Velik dio glasova, koji su za Ivčevića pali, to su od onih, koji su dva i tri puta glasovali te glasovi mrtvih i onih, koji su u Americi i nobće u inozemstvu, odsutni iz domovine. Te se prevare i nezakonitosti izborne izvrdjale javno, bez srama, bez straha pred posljedicama, kao da su već unapred bili pred zakonom zaštićeni. Famozni dr. Trumbić sa nevjerovatnim cinizmom glasno je ustajvao ljude, koji su već glasovali, a koji se kući spremali. Zašto ih je ustajvao, nije nužno niti spomenuti.

Oružnici se na Lečevići držali sasna pokudno. Oni kanda nisu imali ni očiju ni ušija. Više puta droviti Ivčevići, koji su osjećali nad sobom nekažnjivost pod zaštitom dr. Trumbića, naučani od one mizerije, koja se zove Titom Smodlaka, nastriali na naše, svaki put odbijeni odlučnim i ozbiljnim držanjem pravaša. Oružnici to sve nisu vidjeli. Proti nekim Ivčevićevim, za koje je kao sunce bilo jasno, da su po drugi put glasovali, a možda po treći, uređovali su tek na odlučnu intervenciju naših.

Obćina pako upotrebila je svu svoju silu i sav svoj aparat proti pravaškim biračim dr. Krstelja. Što se onog dana, a i prije užeg izbora, radilo na Lečevići, to nijedno pero nije kadro opisati. Skrajnja Zagora dalmatinska kulminirala je ovaj puta mračnjštvom, nasiljem, terarom i bezakonjem, što su sve izvadjali oni kaponje utvare i smodlaka, koji se hvataju nekim svojim liberalizmom. Vjera, crkva i svećenstvo bilo je javno i na najbrutalniji način pogrdjavalo. Zakon, koji svaku vjeru štiti, onog puta nije mogao da zaštiti vjeru otaca naših. Tomu svemu kumovali ljudi, koji u svojim gnjusnim novinama pišu. da oni nisu proti vjeri, tomu kumovala braća onog dotura Smodlake, koji se farizejski, u proračunane stranačke svrhe svake nedjelje pričešćuje.

Najgora se bezakonja pravila na večer. To više nije bilo moguće kontrolirati. Od njihovih glasovao je tko je htio. Na taj način je Lečevica iznela rekord svjetski, da samo tridesetsedam upisanih izbornika nije glasovalo.

No da predjemo na najavljene činjenice. Božo Maleš pripovjedao nam je sljedeće:

Pošao sam iz Zadra 22. lipnja t. g., gdje sam nastanjen sa obitelju, da obadjem kod kuće u Bršanovu, obćine Lečevičke sinovca Ivana, teško bolestan i obitelj svoga brata Jakova Maleš Kečić p. Ivana. Na 24. istoga prispio sam kući, a na 25. doživio sam takov prizor, da ga ni diviji Obr i Avari nebi izvadjali. Tu usred sela kod crkve Jurečić Luka p. Ivana, glavara, Piplović Ante Nikolin, obćinski predsjednik, Polić Marko p. Andrije, obćinski vijećnik, Lolić Bistrić Bože p. Jakova, lugar, Maleš Brčić Martin p. Petra i Maleš Zečić Ivan p. Mate i ostale seoske časti, skupile na večer kod groblja i crkve narod na vino, koje Šimeta preko načelnika Matasa razdavao po svim selim obćine po glavaram iz pučke škole u Lečevići; tako i te večeri bilo i u Bršanovu. Na tu pijanku doveza se kočijom načelnik Matasa. Kraj te rulje prolazio sam u društvu s O. Lovrom Kovačevićem i Stipom Čugurom, a ulja iz svih naravnica vikala: doli crkva, doli fratri.

Na to skoči Maleš Brčić Martin p. Petra psujući Boga, Krst, Gospu i ostalo u prietnju toljagom, da će me smeljaviti. Na to se nisam osvrćao, već pošao kući. Kad u gluho doba noći, ta rulja pijana najala na kuće pristasa Dr. Krstelja, vičuć: „Luka, Ivane, i t. d. jami sjekiru, posmičaj blago, seli iz sela ako misliš glasovati za Dr. Krstelja!“ Jadni seljani i pristasa pravaške na take prietnje i izazove, s kojih je odlegalo cijelu noć i sutradan selo, morali su bježati u planinu i u druga sela, e da izbjegnju krvavim posljedicam. Tako je i moj brat Jakov morao pobjeći u selo Gizdavac obćine mučke, e da se zakloni i ne glasuje za Dr. Krstelja. Sinovac bolestan plakao je cijelu noć, a nevjesta Antica žalila, da joj se što ne dogodi. Čuliću Andriji Josinu zaprijetli smrću, a i ja se zaklonio na Lečevicu. Ovakova divljačkog terorizma ni Kafri nisu počinjali, a kamoli u ustavnoj državi pod nosom žandarmerije, gdje obćinske i seoske vlasti priređuju pijanke koje su pružili za svoje političke svrhe.

Gosp. Maleš naknadno nam je iz Zadra poslao i sljedeće:

Na 27. lipnja o. g. desio sam pri izboru zastupnika za Carevinsko Vijeće u Lečevići. To nije izbor bio već krvarina bez puške i noža, nasilje bez zaštite osobne slobode i slobode glasa pravaškoj stranci. Sve moguće skupine sjatile se iz Spljeta, Sinja, Kaštela, Visa itd., da teroriziraju, mite i nasilja izvadjavaju na pravaškoj stranci. Pri samom izbornom činu, žandar, koji je na vratim stajao nije pravaškoj stranci dao u oklopnici nositi legitimacije i glasovnice, već bez nje, tako, da kad bi pravaši vodili svoga na glasovanje, njihovi nahrupi, odnesu mu silom cedulju i podmetni drugu. Njihovih stani vika: evo nam hoće, da našeg odnesu i prevare. Tako su među ostalim pod br. 1588. Žižić Grgu p. Pavla iz Bršanova, silom oteli i predali gosp. Titu Smodlaku. Na večer pobjesili i najali glasovati dokaznikom gojtjelja duhana na porezne i vojničke knjige uz obćinsku svjedočbu pripadnosti Austrijanskog državljanstva. U toj tišmi i jagmi 4 su njihova upasili, što ih priznali da dvaput glasuju. Na 7³/₄ večer usao glasovati Ivan Bužančić Jakovljević. Protestiralo se cijeli dan proti nezakonitostim, ali sve uzalud, dok gosp. Trumbić tu, koji je god. 1895. protiv nezakonitostim baš tu protestirao brzojavno, danas on tim nezakonitostim prisustvuje i odobraje.

Ove dvie izjave su samo neznanat dio onog što se na Lečevići zbivalo. Bezakonje je ovamo slavilo svoje orgije, a nasilje i terar je u triumfu bio nošen.

Ivčević, koji je htio plebsicit, može se ponositi sa ovim izborom. Ta samo radi Lečevica bi se morao stiditi, da nosi mandat onako sramotno ukraden silom, novcem, korupcijom i strahovanjem. Kao svugdje tako i na Lečevići

najuspješnije sredstvo agitacije sa strane Utvaraša bila je — banknota. I bezramno su se za svaki glas cjenkali i pogadjali, od pet kruna pak napred.

Najveće zlodjelo u celom političkom životu dra. Ivčevića je, što je on sa svojim satelitima stvorio Lečevićki izbor, koji će ostati u nas u vječnoj uspomeni.

Konačni rezultat.

Konačni rezultat na biralištima je ovaj: Drniš I. za dr. Krstelja 950, za Ivčevića 584, II. za dra. Krstelja 1094, za Ivčevića 646, III. za dra. Krstelja 813, za Ivčevića 431. Oklaj za dra. Krstelja 778, za Ivčevića 339. Novi za dr. Krstelja 214, za Ivčevića 405. Lečevića dr. Krstelja 289 za Ivčevića 1055. Trogir I. za dr. Krstelja 434, za Ivčevića 1141, II. za dr. Krstelja 331, za Ivčevića 1026.

Ukupno dr. Krstelj 4903, Ivčević 5627.

Glasovi, koji za dra. Krstelja padoše, sve do jednog bijahu pravovaljani. Da se prama Ivčevićima biračim po zakonu postupalo, on bi ostao u manjini od nekoliko stotina glasova. No da se Ivčevića spasi, od ovog se izbora učinio uzor bezakonja i nasilja.

Ovaj izbor je unicum svoje vrste u cijeloj Austriji.

Današnji mandat Ivčevićev zove se:

Korupcija, teror, nasilje i bezakonje.

Bezobrazne laži Dr. Lava Mazzure.

Motto: Pošten čovjek priznat će da je gdje i pogriješio, lopov nikad. Tacherian.

Dr. Lav Mazzura (dr. Lav od po Patakuna) u „Slobodi“ na najbezobrazniji način izvrše cio izborni tok Tješnjanskog izborništa od 13 lipnja, a da mu te laži i izvrtanja vjerovatne budu, potpisuje ih.

Svakome je začudno zašto on to čini; tu malu odgonetku, evo čemo je sada otkrnuti.

Dinastija Mazzura (koja će kroz dvatridjecenja podpuno izčeznuti) izitala je tobožnji svoj upliv i uvjeravala prvake Utvare da će sjegurno izposlovati i više od 500 glasova za kap. Dubokovića. Izbor je pokazao njihovu slabost, koju bi rada oni prikriti, ali za to treba lažima s druge strane opravdat izbornu blamažu. Da laž bude vjerodostojna lažni je Lav potpisuje.

Sva mjesta okolice tješnjanske prožeta su pravaštvom, svaki i prostiji težak ljudi ono što dušu diže i milinjem opaja. Nije moguće zamisliti podkupljiivanje takovih ljudi, a tome je najbolji dokaz, što Mazzura uz sav silan novac nije mogao sakupiti za kap. Dubokovića 300 glasova.

Bestidna je laž Dr. Lava Mazzure kad veli da se je oltara onako govorilo narodu, ako je junak nek imenuje ime svećenika (tog se taj kukavni lav plaši, jer bi radi laži morao s omu stranu brave).

Dr. Lav spominje korupciju i teror, koji da je tobože bio s naše strane.

Kako ga rumen ne obilje! Terora je i korupcije bilo upravo sa strane Mazzure i njegovih pristaša. Pravaši su se morali više puta brojajavo obratiti pitajući zaštitu vlasti, a i sam zastupnik dr. Dulibić bio je usilovan taj dan, radi Tiesna brzojaviti hitro ministru predsjedniku. „Skup“ u kući Mazzurinoj bio je pretvoren u prodavaonicu glasova, tako da je tu žandarmarija morala prodirati, gdje je uhvatila na činu te poštenjakoviće i gdje je otkrila da da su on čas bila podkupljena dva naša: Frane Ješin p. Šime i Stipe Jureta Milin. Nećemo ov ovom ovdje komentirati, jer je stvar sub judice; komentare pripuštamo javnosti.

Laž je, i to laž dostojna nepoštena čovjeka, kad dr. Lav veli da su zloseljani u 20 kaja po ponoći budili 40 njihovih pristaša kojih niti nije bilo, silom im otimali glasovnice. tek ih tik pred žarom izbornicima vraćali.

Laž je, i to laž dostojna bezračnjaka, kad dr. Lav Mazzura veli da smo kupili 27 glasova u Putičanin (gdje inače nema nego 21 izbornik) u Jezerina 30, u Tribunju 40, kao i to da su izbornici silom dovedeni.

Laž je nad lažima, da je što Murterinaca koji da su bili za Dubokovića uteklo u Koronat, jer Murter broji samo jednoga koji je utvaraške stranke. Murterinaci su jedan dan prije izbora pošli tako dignuti svoje stare koji u Koronatu stanuju, e da tako i oni izvrše svoju svetu domorodnu dužnost.

Kuka dr. Mazzura, ko kukavica što niese dr. Mutana, naglašuje občinski liečnik, sudac, Orada, Kolina i ostali značajnici, glasovali kako su Mazzurini htjeli. Biti će se šjor Lovro izvazio pravicima stranke, kuda on okom da će i oni skokom, a ne zna da je Mazzura njima najmanja matematična olina.

U svom bjesnilu dr. od pō Patakuna t. j. dr. Lav, napada na poštenjaka gosp. Franu Pasqualina, koji je inače više puta spasio biednog težaka od Mazzurine progrovnata, od Mazzurine krvopivnice. Gosp. se je Pasqualin u celom izbornom komešanju držao pasivan. Dalje jadicuje taj „veliki sin maloga Tiesna“ što je „Sloboda“ donela brzojavku da se Tiesno osramotilo. I dobro je rečeno!

Tiesno se je sa svog divljakluka podnielo gore nego ijedno zabito Afrikansko mjestance.

Niesi mogao proći putem a da ti nepriete i neizavilju. Na jednog je svećenika bio bačen kamen, a kamenovane su bile kuće nekih uglednika. Zahvaliti je trieznosti naših sviestnih birača da nije došlo do krvi. Rekosmo sviestnih, jer samo osvjedočen, nepodkupljen čovjek gladan i žedan čeka do 2 sata po ponoći za predati svoj glas, a obkoljen žividukom, svirkom, urlanjem, revanjem i prijetnjama neke tješnjanske klike. Sam dr. Lav Mazzura davao 50 novčića dječurliji, da na najgadniji način vriedjaju svećenika Don Matu Beraca.

Dalje dr. Lav laže kad veli, da je dan iza izbora odkazana župnika misa bratovštine Sv. Ante. Na Tjelovno nije bilo obhoda po mjestu, radi demonstracija, a javna je tajna tko je te demonstracije nadahnuo; službi su Božjoj prisustvovalle sve vlasti. Sutra dan morao je doći politički komesar i to da umiri onu nagovorenu šestericu.

Istina je, da se je pred večer kod maloga dr. Lava, sastalo 14 čeljadi (slovom četrnaest) sa gobom Jajcem na čelu, te tu pijući šampanjac, tvrdo se zakleli osnovati „Težakio slogu“. Težaci su ove občine složni, kao riedku drugdje pod barjakom vjere, časti i rada; nema onog lava koji bi im tu slogu poruštiti mogao, ma makar i taj lav bio i — doktoriran.

Broj Dulibićevih glasova u ovoj občini, uz svu presiju občinskih plaćenika, jasno govori kako ovaj narod misli i kakovi će položaj i u buduce preuzeti. Crvstom voljom čovjek brda valja, a na ravnu opet nova diže.

U našeg je težaka zdrav razum i pošteno srce, te on ne bi upravo radi toga potpisao onaj dopis u „Slobodi“, lažan od početka do konca, ko što šta ga Vi potpisali.

Kad je neki gospodar čitao „Slobodu“ rekao je: „Ovaj bezobraznik zaslužuje da mu se sramotni pečat na obrazu pritisne!“ Na to će mu prijatelj: „Kako ćeš ga po obrazu, kad je bezobraznik bez — obraza!“

„Srbi braćo! Nazad petsto godina na Kosovu propade srbsko carstvo i srbska slava, ali ih mi jučer osvetismo!“

Iz govora D. J. Biankina, držana na Kosovu 28 lipnja 1911.

I žandarmarija uzročna neredu.

Orag nekotiko dana prije izbora podje žandar Šarić (tobože službeno) u Murter, ter okupi oko sebe šest—sedam jedinih mutikaša u tom mjestu, te ode s njima skupa večerati, pjevajući provokantne pjesme, bodreći ih isto doba za Dubokovića. Mimogred budi rečeno, da je žandar Šarić zvao i gosp. glavara da s njima „napiti se“, ali ga je glavlar, razumijevši igru, prezirao odbio.

Tu se je još dogodilo nešto što za danas izostavljamo. Kad je radi toga gosp. žandar Šarić bio opomenut, odgovorio je nadučitelju g. Zvonimiru Delčinu: „Ja mogu činiti što me volja, jer mi svi imadu rigvarda od familije, ja čak i moje starješine.“ Pred večer mu je od dječurlije bila napravljena mačja deraća. Sad, kad su prošli izbori, plaši sad jednoga sad drugoga, da će ih tužiti radi izbora; tako se je neki dan na brodarici kiedo da je tužio glavara, popa, učitelja i ost. pa ondo proturio tu lažnu viest u selo, samo da kvari dobar glas tih uglednih osoba. Za vrijeme izbora žandar Milanković (budući svojita glavnog Dubokovićevog agitatora g. Kaleba) na takav je brutalni način napadao na težake pravaške stranke, a napose na težaka Ivana Meića p. Pere iz Zloesla, da je ovaj u taj čas od straha razderao svoju legitimaciju i glasovnicu, baš u prisutnosti Mate Cubrića reč. Todorina p. Šime i gospodina Emilija Dobrovića iz Zloesla.

Kad je i gosp. Emilij Dobrović pošao glasovati, žandar ga je Milanković divljakliki napao, da je učitelj Defilipis, doviknuo: „Tako se postupa sa živinom a ne sa čovjekom.“

Na isti je ovakav način žandar Milanković postupao sa mnog. poš. župnikom Tribunja Don Matom Beracom. Žandar je Milanković puštao birače kroz vrata svog budućeg svojita Kaleba, premda je to bilo strogo zabranjeno,

a pripuštavo bi preko dana k' izbornoj žari, one izbornike iz onih mjesta, koji su bili za Dubokovića tako n. pr. žandar Milanković nije htio pristupiti k' izborništu Josu Gulama Božina jer da je Zloesljanac, kao i jest de facto, ali Gulam, želeći što prije glasovati reče Milankoviću: „Vi se varate, . . . ja sam Tribonjunjac; na to ga žandar Milanković pusti bez niti pogledat mu legitimaciju.

Ponašanje žandara svakoga je zgadilo, samo je neku derančad pomamilo i obodilo; za to i nije čudo da su neredi još na dnevnom redu. Preporučiti je nadležnoj vlasti, da ispita dobro cielu ovu stvar (jer sad ne će se više imati obzira na ničiju familiju) pak će se uvjeriti da još imade blata, preko kojeg smo prešli, a koj: bi trebalo pročistiti.

Naši dopisi.

Makarska, 27 lipnja 1911.

Svak pita čemu ovdje toliki broj žandara! Nu naš posao nije, već nek zato odgovara poglavar Simonelli, samo bi pitali poglavara Simonelli zašto je ovdje žandar Zoričić. Ta on je sam izjavio pred zastupnikom Drinkovićem da će Zoričić poći iz ovog kotara a on opet ovdje. Mislimo da nije umjestno. Preporučiti je poglavaru Simonelli kad ima ovakovi broj žandara, da pripazi na nemirjake Makarske. Poznat mu je slučaj uzor redovnika Hrčića, koji radi svoje dobrote, poštenja i uzor misnika slavi na daleko pak ipak rulja poznate fakare na glavnoj ulici izazivali i napali ga. Drugi slučaj današnji od ubojice Crnog Jure na mirnog dječaka Vidaka, na Kačićevu Irđu. Poznato mu je za pucanje revolvera mladog nevaljanca Mikelića za koje su morali posredovati financijalne straže. Čemu ono njegovo izazivanje u Makru? Tome poglavar Simonelli mora stati na kraj jer inače se puni čaša, ali nek ne krivi poslie pravaše za koje znade da su u Makarskoj i u celoj občini u velikoj većini. — Kad je ovdje žandarmerija nek i službu čini. — Opomenut — spašen.

Pravaši.

Makarska, 25. lipnja 1911.

U ovo zadnje doba neka gospoda kao da se igraju sa službom koju obnašaju. Za sada čemo se malko osvrnuti na pojedine a napred čemo svakvu stvar na javnost iznieti, jer dosta je našeg ustrpljenja. Nismo htjeli da nam se predbacuje, da sve iznašamo, nu mora se stati na kraj svakome škandalu. Poznati postmajster Kaludjera neprestano, bilo vani bilo u uredu, viedjela pravaško čustvo i ne žaca se i vjersko ticaći, spominjući biskupe, papu, svetu vodu i t. d. Dosta je bilo viedjeti njegovo pristrano ponašanje prigodom izbora našeg sreza kad je hotio sam da brzojave prima, i za koje se glasa da su protivnici prije znali negoli mi. Dosta je znati kod izbora našeg zastupnika Sesarčića da je u uredu radio preko ciele noći premda nije to služba donosala. Više stvari bi morali iznieti, ali ne čemo za danas već vruće preporučujemo gospodinu upravitelju Tihy u da pripazi dobro na njemu poznatog Kaludjera sa njegovim adjutantom Ribičić-Maćan koji se je puno istrčao zadnjih izbora, naosob u BASTU i o glasu Mađunića. Razumije nas. Pravaši.

Sinj, 29. lipnja.

Ivčević i ljubitelji občine.

Zaljubljenici sinjske občine ovdje slave Ivčeviću pobjedu gledajući na nj, kao na svoga spasitelja, koji će ih opet povratiti na pučke jasele, da se na njima tove.

U to ime grade kule po oblacima i narodu hoće, da prodadu rog za svieću. Govore, naime, da je Tripalo činio, da Ivčević u Trogiru pobjedi, a oa da će, kao budući ministar, Tripala na občinu namjestiti. Da su se tako pogodili.

Sviet se ruga duhovitosti kršćanskoga čifuta i razfratrice Gadovca, tih dvaju najvjernijih Tripalovih kavaza: znade narod, što je njima pred očima. Ima naš narod, hvala Bogu, dva zrna soli u glavi; ne treba da mu takva čeljad pamet soli.

Ne bojimo se ni korupcije, ni terora, ni najbezdušnijih nasilja. Kad smo u četiri godne, kraj svega toga, četiri pobjede znali iznieti i peta će naša biti. Kratko će vrijeme harati.

Iz grada i okolice.

Izpravak na laži „Narodnog Lista“. Slavnom Uredništvu „Hrvatske Rieči“ Šibenik. Danas poslao sam uredništvu „Narodnoga Lista“ sliedeći izpravak, koga izvolite donieti u naredni broj Vašeg cijenjenog lista: Uredništvu „Narodnog Lista“ Zadar. Na temelju §. 19. tisk. zak. izvolite u dođući broj Vašeg lista uvristi sliedeći izpravak: Nije istina, kako donosi Vaš

list od 28 lipnja 1911. Br. 51. da sam ja podkupljivo, niti da sam radi podkupljiivanja bio upašen; nije istina da sam, iza kako sam priznao zločin, bio pušten na slobodu. Drniš, 29 lipnja 1011. O. Ante Bilonić župnik.

Specijalista za očne bolesti, dr. V. Lušić-Matković boraviti će u našem gradu za operacije i konsultacije za očne bolesti od 26 do 30 srpnja.

Ratno brodovlje. U sriedu poslie podne prispjelo je u našu luku ratno brodovlje pod zapovjedništvom podmorovodje Schmelaza i to III. odio ljetne eskadre. Brodovi su: „S. Georg“ zapovjednik U. Zaccaria, „Karlo VI“ zapovjednik N. Micheli de Vitturi i „M. Teresia“ zapovjednik Z. Radler. Jučer iza podne izišli su iz luke a večeras se povraćaju. U Šibenskim vodama krstarit će do 14 t. m.

Odlazak vojnika. Jutros u 4 i pol sata mjestna domobranska posada preko Zatona krenula je na vježbanje put Zadra. Povraćaju se oko 14 t. m.

Lagumanje. Jutros je ratna mornarica u uvail sv. Petra u Mandalini izvela vježbe lagumiranja sa podmorskim minama. Vježbe su dobro uspjele.

Smrt učenice. Prekjučer izpustila je svoju rajsku dušicu, poslie teške bolesti učenica pučke ženske škole u gradu Tomica Dunatov. Jučer joj je bio liep sprovod uz sudjelovanje njenih drugarica i učiteljskog osoblja. Njenoj dušici nek je rajsko uživanje, a tužnim roditeljima naše saučesće.

Zatvor šegrtske škole. Sinoć je zaključena školska godina na našoj školi za usavršivanje šegrta. Upravitelj Rossini držao je prigodni govor. Učitelji Matulović i Belamarić, kao oni te su imali zadnje satove pouke upraveli su mladeži nekoliko otčinskih opomena, kako da se vladaju preko praznika, e da ovi urode za njih dobrim plodom, te da uzmgnu ta tri mjeseca koristno i uspješno nastaviti pouku. Uspjeh u ovom školi bio je vrlo pohvalan, radi česa se u prvom redu mora zahvaliti vriednim nastavniciima, koji niese žalili truda, a da ova škola odgovori svrsi namijenjenoj. Naši pak majstori imali bi sa svoje strane nešto življe poduprieti mar i nastojanje školskog odbora i nastavnika, te nastojati da i preko praznika njihovih šegrta ne budu zapušteni, te da u praksi stave u koliko je moguće svoje teoretično stečeno znanje.

Imenovanja. Na mjestnoj državnoj realci imenovani su gg. Šimun Štuk i Dr. Josip Kolendić pravim učiteljima na tom zavodu. Imenovani su u svojstvu stalnih nadučitelja gg. Marko Šarić na gradskoj muškoj školi, Ivan Batinica na varoškoj muškoj školi, a Vicko Belamarić nadučiteljem mješovitve škole u Crnici. Imenovani su stalnim učiteljima na varoškoj muškoj školi gg. Božo Čelar i Vukić Vladimir, Anka Paut nadučiteljicom na gradskoj školi, a stalnim učiteljicama na istoj školi imenovane su gđjice. Božica Drinkovića i Anka Pavlič, dok je na mješovitvoj školi u Crnici imenovana stalnom učiteljicom Anka Šulčić.

Sastanak kluba stranke prava. Sutra u nedjelju dne 2. tek. mj. u 11 sati p. pod. sazvan je sastanak mjestnog kluba stranke prava, koji će biti u prostorijama hrvatskog Sokola. Preporuča se svim članovima da ne izostanu. Ovim se obavješćuje i oni članovi koji slučajno ne prime poziva.

Hrvatsko pokrajinsko kazalište g. R. Mlinarića, koje je dosad obašlo dobar dio Dalmacije, dolazi, kako smo obavješteni, do malo dana i u naš grad. Broj predstava ovitise će o odazivu publike. Ova družina je svugdje gostovala sa najljepšim uspjehom te je i u Zagrebu od cieleg novinstva bila osobito laskavo ocijenjena. Repertoir je izabran. Među drame iziće: Ogrizovićevu „Hasanaginicu“, Petrovićevu „Duše“ i „Rušku“ Begovićevu „Stanu“, Tucićev „Povratak“ i „Truli dom“, Kumičićevog „Zrinskog“ itd. Strani komadi, vrlo su dobro zastupani.

Davati će i nekoliko opereta, a među njima poznatu „Princesu dolara“, „Mam' zell Nitouche“ i „Lutku“.

Našem občinstvu tople preporučamo ovu družinu, koja sa osobitim žrtvama širi kulturu u našim krajevima. Prestavljati će se u verandi „Grand Hotel Velebita“, a ciene će biti vrlo umjerene.

G. Šime Štuk, naš vrlj sumišljenik, imenovan je pravim učiteljem na mjestnoj realci. Od srca prijatelju čestitamo!

Vjenčanje. Dne 27. lipnja vjenčao se g. Jurislav pl. Mascarelli, naš dobar pristaša, privatni činovnik u Vodican, sa milovidnom gđjom. Milkom Grossi iz Opuzena. Mladom paru naša najiskrenija čestitanja!

Bura, koja ovo dana vije žestoko, počnila je osjetljive štete u poljima. Suša se već počela osjećati.

Iz Krke doznajemo da tamo neki tobožnji vođe Hrv. Stranke, opijaju vinom Slavicu Niku p. Šime, nakanom da ovaj buni i psuje tamošnje naše sumišljenike. Neke je dotičnim, a osobito gospodarom od „Brine“ to na znanje s primjedbom, da čemo, ustraje li u tom, završiti u druge diple. Može biti sretan i zadovoljan, da ne iznašamo njegove prijavštine, počinjene otrag koju godinu.

G. zastupnik dr. Dulibić šalje nam ovo pismo: „Odnosno na vjesticu u zadnjem broju „Narodnog lista“ pod naslovom „Dulibićeve intrige u Beču“ molim Vas da u ime moje izjavite, da je istina da sam bio u Beču potužit se radi nasilja i bezakonja počinjenih od občinskih i političkih vlasti u prilog dr. Ivčevića; da je istina, da sam i u Beču i drugogdje tvrdio, da dr. Krstelj ima u kotaru Driš-Trogir oko 1000 glasova većine, što ih je zbilja imao, kako to znađu i protivnici; da je istina, da sam zahtjevao; da vlada bude nepristrana, da se postupa zakonito; da je po tom prosta laž, da bih bio tražio kakve pomoći, jer to nisam nikad učinio, već vazda tražio da vladini organi budu nepristrani i da zakonito postupaju. Ali to se ni ovoga puta nije učinilo.

Što se tiče navoda, da bi se odjelni predstojnik g. Fries bio izjavio, da što nam treba pomoći kad imamo toliko glasova većine, tako bi se mogao izraziti kakav glupan ili deran ni pošto jedan odjelni predstojnik, jer je prosta laž, da se je rečeni gospodin tako izrazio i mogao izraziti, naprotiv je priznao opravdanim naše tužbe i obećao štrugu nepristranost... Kako je pak vlada bila nepristrana prama pravašima bit će valjda još govora.

Viesti.

Novi ministar predsjednik Gautsch položio je već u kraljeve ruke prisegu vjernosti. Odstupajući ministri Bienerthovog kabineta bili su primljeni u oprostnu audienciju.

Odcjepljenje Rieke od senjske biskupije oprovrgava se sa strane najmjerodavnijih mjesta. U Zagrebu i u Hrvatskoj organizirane su velike skupštine i manifestacije.

U Hrvatskoj prama glasovim svih novina priređuje se za skoro vrijeme novi izbori.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.) Vlastnik, i izdavatelj i odgovorni urednik: Josip Drezga.

Uzмите

kada ste nahladjen, pun slina, proti hunjavici i težkom disanju Feller-ov m. d. M. „ELSAFLUID“. Mi se osvjedočimo sami kod boli prsiju, vrata i drugih bolesti o njegovom ljekovitom, kašalj ublažujućem i okriepljujućem djelovanju. 12 bočica stoji K 5, 24 bočica 8 K 60 fil. Proizvadač je samo ljekarnik E. V. Feller u Stubici, Elsatg br. 264 (Hrvatska).

OGLAS.

Prijamni ispiti ljetnoga roka za I. razred c. k. realke u Šibeniku, kao i eventualni ispiti za ostale razrede, te ispiti privatista, bit će dana 7. srpnja o. g., a upisivanje za I. razred dne 5. srpnja o. g. od 9 do 12 sati prije podne.

Prijamni ispiti jesenskoga roka, biti će oglašeni za vrijeme školskih praznika. Šibenik, 24. lipnja 1911.

Upraviteljstvo c. k. državne realke.

Hrvatske narodne poslovice

uredio V. J. Skarpa, cijena knjizi broširano K 5—, a uvezano K 6—, nabavlja se kod „HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku i u svim knjižarama.

8 kava mu-
reda kao p-
mlijekarsko.
posudje. Obrati se na uredništvo.

PRVA DALMATINSKA TVORNICA
:: :: PREDIVA I TKALA :: ::
PAŠKO RORA I DRUG
:: :: ŠIBENIK - DALMACIJA :: ::
SASTAVljena IZ NAJNOVIJIH, NAJMODERNIJIH STROJEVA, PRAVI SUKNO (ŠTOFU) ZA ODIJELO I KABANE U SVAKOVRSTNIM MODERNIM BOJAMA, IZ SAME ČISTE NARAVNE DOMAĆE VUNE.
2—20

Najsavršeniji gramofoni i ploče
sa svakovrstnim komadima osobito hrvatskim providjeni znakom „Anđeo“

TRADE MARK. THE MASTER'S VOICE TRADE MARK.

Dobivaju se u knjižari i papirnici:
IVAN GRIMANI ŠIBENIK, GLAVNA ULICA.
Šalje na zahtjev cjenik i popis komada badava.

INSAM & PRIMOTH
St. Ulrich, Groeden (Tirol).

Utemeljeno godine 1880. Više puta nagradjeno.

Svibanjska pobožnost i blagdan Srca Isusova.
Ilepi za, uspomenu izradjeni kipovi DJEVICE MARIJE i PRESV. SRCA ISUSOVA umjetnički iz drveta izradjeni i polychromirani.
Osim toga sve crkvene umjetničke radnje.
Katalog badava i franko.
Naručbe i pakovanje izvršuju se franko.

VELIKA ZLATARIJA
GI PLANCIC
Vis - STARIGRAD - Velaluka
Bogato snabdjevena posrovnica - Sibenik.

Ženske

koje hoće, da očuvaju svoju kožu, naročito od ljetnih pjega, a koje hoće da dobiju i da održe meku kožu, neka upotrebljavaju kod pranja samo **STECKENPFERDOV SAPUN** od ljljanovog mlieka (Znak Steckenferd) od BERGMAN & COMP. Teitschen a. E.

Komad stoji 80 para, a dobije se u svim ljekarnama, drogerijama, parfumerijama itd.

HRVATI! KUPUJTE ŽIGICE „SV. ĆIRILA I METODA“

Ljekarnik
A. Thierry-a Balsam

Samo pravi sa zaštićenim znakom zelenom opatim. Zak. zaštićeno.

Svako krivotvorenje, opoznanje, prodaja drugih balzama sa sličnim znakom bit će zaštedno proglašeno i najstrože kažnjeno. Od nepogrešiva ljekovitog uspjeha u bolestima daktin organa, kašlja, bljuvanja, promuklosti, kataru u grlu, bolovima prsiju pićnim bolestima, osobito u imitaciji, bolovima želudca, upali džigerice i sliznice, pomaganju leća, slaboj probavi, zatvoru, zubobolji i bolestima ustiju, traganju ods, opeklini, krasti i t. d. 12 a 6 i 11 i ceta spec. Bala K 5—

TRADE MARK. ICH DIEN. ALLEIN echter Balsam von der Fabrikation der A. Thierry in Pragradu bei Babilut-Sauerbrunn.

LJEKARNIKA A. THIERRY-a samo prava STOLISNA MAST.

pouzdan i siguran uspjeh kod rana, prišteva, ozleđa, oteklina, odstranjenje iz tela sve strane tvari, te većinom posljednje balne operacije. Liečil ima kako stare rane itd. 2 kutije stoji K 3-00

Glavni izvoz: Ljekarna k Anđelu čuvaru Adolfa Thierry-a u Pregradu, Hrvatska.

Dobiva se skoro u svim ljekarnama. Na veliko u svim medicinskim i drogerijskim trgovinama.

Prodava se
100 bala dobra siena i jedan solidan i elegantan karocin. Uplatiti se u uredništvu.

Tiskanice
za obline i župske urede — dobivaju se — uz vrlo nisku cijenu u Hrvatskoj Tiskari - Šibenik

Krondorferova
alkalička naravna kiselica.

Dobiva se u drogeriji V. VUČIĆA, Šibenik

Operez!
Društva „Papir Abadie“.

Pošto se u posljednje vrijeme ponovile razne imitacije naših općepoznatih i obiljubljenih tuiljića

RIZ ABADIE (Riz doré)
molimo naše p. n. mušterije, da paze točno na ime Abadie, koje se nastoji sa raznim drugim riečima nadopuniti. Mi opominjemo prije kupovine na lošu imitaciju, jer ćemo protiv imitacija sa svim sudskim sredstvima postupati.

DRUŠTVO „PAPIR ABADIE“.

Velika tvornica voštanih sveća na paru
Vladimir Kulić - Šibenik

Preporuča svoje proizvode p. n. gg. župnicima, crkvinarstvima i bratovštinama.

Nagradjena prvorazrednom diplomom i zlatnom medaljom na rimskoj izložbi poljodjelstva i obrtnih proizvoda.

HRVATSKA TISKARA
(Dr. KRSTELJ i drug - ŠIBENIK)
IZRADJUJE SVE TISKARSKE POSLOVE VRLO UKUSNO, A UZ NAJ-UMJERENIJE CIENE.

PRI JE UPORABE

LJEPOTA i UMILJATO LICE postizava se kroz uporabu
AACHENER-THERMALOVOG SAPUNA
koji je ujedno najbolje sredstvo za očuvanje proti kožnoj bolesti

Dobiva se samo kod braće M. V. ŠKUBANJA — ŠIBENIK (Dalmacija).

Cijena jest za komade od I-e vrsti K 2-40
" " " " " II-e " " " 1-60
Cijena jest za komade od III-e vrsti K 1-40
" " " " " IV-e " " " —80

POSLE UPORABE

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

:: PODRUŽNICA ŠIBENIK ::

Centralka DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
DIONIČKA GLAVNICA 2.000.000 K
PRIČUVNA ZAKLADA U PRITIČCI 250.000

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KONTU KURENTU I ČEK PROMETU; ESKOMPTUJE MJENICE, OBAVLJA INKASO, POHRANJUJE I UPRAVLJA VRIEDNINE. DEVIZE SE PREUZIMLU NAJKULANTNIJE. IZPLATEINA SVIM MJESTIMA TU I INOZEMSTVA OBAVLJAJU SE
- - - BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE. - - -

MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERETNICE, ZALOŽNICE, SREČKE, VALUTE, KUPONE. PRODAJA SREČAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE. OSJEGURANJE PROTIV GUBITKU ZRIEBANJA. REVIZIJA SREČAKA I VRIEDNOSTNIH PAPIRA BEZPLATNO. - - NO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA. - -

PRODAJEM SVAKOVRSNIH KOŽA NA MALO I VELIKO. PRIMAJU SE I PISMENE NARUČBE IZ VANA UZ POUZEĆE, A POZNATIM I
:: BEZ POUZEĆA DO IZMINUCA UTANAČENOG ROKA IZPLATE. ::

IMADEM VELIKU ZALIHU GOTOVIH CIPELA I RADIONICU SVAKOVRSNE OBUĆE I OPANAKA. IZRADIJE SE BRZO I TAČNO PO NAJFINIEM I NAJMODERNIEM SISTEMU. PODPISANI SE OSOBITO PREPORUČUJE GG. ČINOVNICIMA, C. KRALJ. VOJNOCTVU, DRUŽNICIMA I FINANCIJAL. STRAŽARIMA. PRODAJE SE TAKODJER I NA MJESEČNE OBROKE.

AUGUST ŽIGON — ŠIBENIK.

Hrvati! Pomozite „Družbu sv. Ćirila i Metoda!“

TVORNICA PAPIRNATIH VREĆICA

- ANTE ZORIĆ — ŠIBENIK — (DALMACIJA). -

Tvornica je uređjena sa svim potrebnim strojevima Izradjuje vrećice u svim veličinama i u svim bojama. Ovo je prvo i jedino domaće poduzeće ove vrste. Cjene su vrlo umjerene, te domaći potrošioći ne će imati razloga, da pored domaćeg poduzeća služe se iz vana.

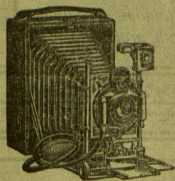
- - NARUČBE SE IZVRŠUJU VRLO BRZO I TOČNO. - -

Knjižara i papirnica

Jvana Grimani-a - Šibenik

preporuča p. n. občinstvu svoj veliki izbor hrvatskih, njemačkih, taljanskih i francuzkih knjiga, romana, slovnica, rječnika, onda pisacih sprava, trgovačkih knjiga, uredovnog papira, elegantnih listova za pisma i razglednica. Prima predplate na svo hrvatske i strane časopise uz originalnu cijenu sa tačnim i brzim dostavljanjem u kuću — Velika zalih svakovrstnih toplomjera, cviker-naočala od najbolje vrsti leća u svim gradacijama.

Vanjske naručbe obavlja kretom pošte.



Skladište fotografskih aparata i svih nuzgrednih potrebstina. — Preuzimlje naručbe svakovrstnih pečata od kaučuka i kovine. — Skladište najboljih i najjeftinijih šivaćih strojeva „Singer“ najnovijih sistema.

SINGER

„66“

== ŠIVAĆI STROJ ==
NAJNOVIJI I NAJSAVRŠENIJI.



SINGER

-- ŠIVAĆI STROJEVI --
SINGER MOGU SE DOBITI SAMO U NAŠIM VLASTITIM DUĆANIMA.

DRUŽTVO SINGER A. D. ZA ŠIVAĆE STROJEVE

ŠIBENIK — GLAVNA ULICA.

Na zahtjev šalju se sve upute. Uzorci vezova kao i šiveni uzorci šalju se badava i franko.

Āako da se očuvamo od želudačne bolesti?

Sa želudačnom bolesti u današnje vrijeme jako mnogo ljudi boluje, a da se tome predu-sretne preporučam u zgodno doba uporabu

Dra. ENGEL'schen NECTAR

koji okrepljuje želudac i omogućuje dobru probavu, te čini svakoga podpuno zdravim. Tko daleke želi očuvati svoje zdravlje do najviše starosti, neka upotrebljava izvrstno i hvalevriedno sredstvo :

Dra. Engel'schen Nectar

Ovaj izvrstni Nectar pronadjen je od soka iz raznih bilina pa miešan sa dobrim vinom. Djelujesa svojim sadržajem na svježost, jakost i probavu. Osim toga je izvrstan liqueur za želudac, odnosno želudačno vino i nema nikakve škodljive posljedice. Zdravi i bolesni mogu za poboljšanje zdravlja upotrebljavati. Nectar djeluje kod probave i prouzročuje pravljenje sokova.

Preporuča se osobito za one

Dra. Engel'schen Nectar

koji žele imati podpuno zdrav želudac. Nectar je izvrstno sredstvo proti želudačnom kataru, grčevima, boli i slaboj probavi ili sluzi. Isto tako NECTAR odstranjuje začepljenje, ukočenost, kolikui srčanu kucavicu, a daje mnogo bolju miroću, tek i ugodno spavanje, doćim bezsanici, glavobolju i nervoznost uništava. Usled svoga djelovanja, NECTAR na daleko uživa dobar glas, NECTAR djeluje da si krjepak i veselo.

NECTAR se dobiva u bocama za 3 i 4 K u ljekarnama Šibenika, Sinja, Skradina, Drniša, Tiesna, Biograda na moru, Vrljke, Knina, Zadra, Benkovca, Kaštelstarog, Splita te u svim većim i manjim mjestima Dalmacije i u cijeloj Austro-Ugarskoj.

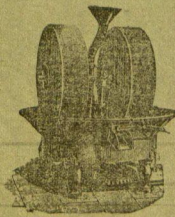
Takodjer razaslija ljekarne u Šibeniku 3 i više boća „Nectar-a“ po originalnoj cjeni u sve mjesta Austro-Ugarske.

Čuvajte se patvorenja!

Zahtjevajte samo izključivo

Dra. Engel'schen Nectar

Moj NECTAR nije nikakova tajna. Sadržina mu je: Šamoa 300, vinska lesta 150, malinova sok 100, crveno vino 100, sok od jagoda 100, sok od tretanja 200, stoljenik 30, šumećke jagode 30, pelina 30, koromać, anis, ostroperao i druge biljke po 10, pomiješano sve stupa.



ULJARSKE STROJEVE KAO I PODPUNE UREDJAJE U SVAKOJ IZRADBI, NAJFI-NIJA IZVJEŠĆA, VINSKE PREŠE, SVE VRSTI MOTORA, MLINOVA I GOSPO-
:: :: DARSKIH STROJEVA :: ::

RAZASILJE

EMANUEL I OSKAR KRAUS

:: TRST, VIA S. NICOLO Br. 2. ::

BRZOJAVI: CARAUS, TRST — TELEFON Br. 2066.

Posjećivanja po našim inžinirima, proračuni i nacrti badava.

